СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 16. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 19 січня 1934. VOL. XLII. No. 16. Jersey City, N. J., Friday, January 19, 1934. THREE CENTS

БОРОТЬБА ЗА МОНЕТАРНІ ЗАКОНИ

ВАШИНҐТОН. — Щоб ослабити опозицію проти уряду дати йому право на секвестрування всього золота в посіданню Федеральної Банкової Системи, ґенеральний прокуратор, який займає в кабінеті становище, рівнорядне зі становищем міністра судівництва, предложив сенатському комітетови для банкових і монетарних справ свою правну опінію про конституційність пропонованого закона.

Ґенеральний прокуратор Коминґз запевняє комітет, що пропонований закон годиться в кождій своїй точці з американською конституцією і тимсамим не буде правної основи його колись уневажнювати.

Прокуратор висказує думку, що урядови прислугує право секвеструвати всякий приватний маєток, коли цього вимагає загальне добро. Американська історія знає вже чимало випадків, у яких золото в цей спосіб на публичний ужиток забирано.

Однак опозиція не дається цими арґументами переконати, а сенатор Ґлас каже, що він іще далі противиться такому законови.

Американський економіст, д-р Спрейґ, котрий кілька тижнів тому зрезиґнував зі становища фінансового дорадника уряду, заявляє публично, що пропонована девалюація доляра не буде мати такого наслідку на господарку краю, якої сподівається уряд, а спеціяльно торговлі він не оживить.

За закон ведеться дуже завзята боротьба в палаті послів.

УРЯД ДУМАЄ НАТИСКАТИ НА ПОДАТКОВЦІВ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар скарбу Морґентав Молодший збирається робити цього року спеціяльні заходи проти викручування від плачення федеральних податків.

Він хоче теж зібрати 200 міліонів долярів залягаючих федеральних податків. Він приказав податковим урядовцям „ходити хата від хати" та розсліджувати докладно, хто й скільки має платити податку та хто й скільки їх не заплатив. Він думає навіть виступати судовою дорогою проти адвокатів та рахмістрів, які, складаючи податкові звіти урядови в імени ріжних підприємств, робили свідомо ріжні похибки та перекручували факти, щоби викручувати підприємства від плачення податків.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ ПОДВІЙНИХ ПОСАД.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заявився проти того, щоби люди, які займають високі політичні посади, практикували в столиці адвокатуру. Зараз після цеї заяви зрезиґнували зі своїх становищ секретар і касієр краєвого демократичного комітету.

НОВА ПЕРЕМІНА В УРЯДІ КУБИ.

ГАВАНА. — Президент Карльос Евія зрезиґнував зі свого становища по двох днях урядування, а на його місце президентом Куби став на припоручення революційної „хунти" (союза) полковник Карльос Мендієта.

Він зараз почав формувати новий уряд, котрий буде гуртувати всі політичні напряки. Такий уряд може вспіє запобігти вибухови горожанської війни, яка висить вічно над Кубою від упадку Мачада.

ПРИПАДОК УРАТУВАВ ЛЮДЕЙ ВІД СМЕРТИ.

ПАСЕЙК (Ню Джерзі). — Нафтовий корабель „Ґолфленд" пливучи на повному океані з Беверлі, Месачусетс, до Порт Артур побачив у вівторок вполудне сиґнали про небезпеку для іншого корабля. Сиґнали походили від яхту „Аламит", що знаходився яких 70 миль від Барнеґет Лайт (на східньому побережу стейту Ню Джерзі). Не зважаючи на сильну бурю, залога „Ґолфленду" спустила ратункову лодку, в котру всіли шість моряків під командою офіцира. З нараженням життя ці моряки підплили до „Аламита", котрий видно потопав. Вони забрали з нього всіх людей, котрі на ньому знаходилися, разом 14 осіб, та перевезли їх без випадку на „Ґолфленд". Тут забрано на поклад наперед виратуваних, а потім залогу ратункової лодки. Самої лодки на корабель підняти вже не було можна і її пущено на волю хвиль.

Всі виратувані втратили все своє майно, яке мали з собою на яхті, та майже всю одіж. На дворі падав сніг з дощем. Не маючи приміщення для них на кораблі, призначеним до вожения нафти, капітан „Ґолфленду" попросив ратунку прибережну сторожу, котра в ночі вислала корабель „Тетис", щоби перевезти розбитків на беріг.

Виратувані кажуть, що вони плили для приємности до Бермуди. Через бурю на „Аламиті" зіпсулася машинерія. Його збудовано 7 літ тому коштом 40,000 долярів. Має він 47 тон містоти. Залога „Аламита" признає, що їх виратував тільки припадок, що в той час недалеко „Аламита" був „Ґолфленд", та що його залога мала стільки геройського духа.

Прибережна сторожа опісля шукала „Аламита" і знайшла його по довгім шуканню, як він ледви виставав з води.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Згідно з параґрафом 56 статута У. Н. Союза, отсим повідомляю Вп. Головних Урядників У. Н. Союза, що

РІЧНЕ ЗАСІДАННЯ

ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

розпічнеться

В ПОНЕДІЛОК, 19-ГО ЛЮТОГО 1934 РОКУ

в годині 9-тій рано,

В МІСЦІ ОСІДКУ У. Н. СОЮЗА, ПІД Ч. 81-83 ҐРЕНД СТРІТ, ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

З ТАКИМ ПОРЯДКОМ НАРАД:

1. Відкриття: гол. предсідник М. Мурашко.
2. Звіт гол. предсідника, М. Мурашка.
3. Звіт заступника гол. предсідника, В. Малєвича.
4. Звіт заступниці гол. предсідника, М. Розоміло.
5. Звіт гол. рек. секретаря, Д. Галичина.
6. Звіт гол. фін. секретаря-касієра, Р. Слободяна.
7. Звіт завідателя „Свободи", М. Мацийовського.
8. Звіт гол. контрольної комісії: О. Е. Малицький, Д. Каґітула і А. Пашук.
9. Звіт редакційної комісії: д-р Л. Мишуга.
10. Звіти головних радних: С. Слободяна, Г. Євусяка, Т. Шпікули, І. Лисака, І. Ваверчака, А. Шаршоня, М. Буська, І. Гузара, А. Боївки і О. Придун.
11. Дискусії над звітами.
12. Внески й ухвали.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

НАВІТЬ ЖІНКА ХОЧЕ БУТИ КАТОМ.

Наслідком поголосок, що теперішній кат у Польщі, Бравн, хоче зрезиґнувати, до міністерства справедливости напливають сотки оферт від кандидатів на те становище. Між кандидатами є кілька осіб з університетськими студіями. З Вільна зголосилась одна жінка, котра запевнює, що буде вішати „згідно з вимогами та на повне вдоволення орґанів справедливости".

ЦИГАНСЬКИЙ СПРИТ.

Перед трибуналом у Чернівцях було недавно дивне видовище. Як вязничний сторож провадив з центральної вязниці трох Циганів, зібрана перед входом до трибунальської палати банда з яких 50 до 60 Циганів з жінками й дітьми зчинила галас і метушню. Один з тих Циганів, що його вів вязничний сторож, упав до землі, вдаючи, що він зімлів, а інші два втекли до гурту Циганів. Заки ще сторож зміг опамятатись, устав і третій Циган і втік до своїх. Тепер ціла циганська банда почала втікати. Вязничий сторож не втратив притомности, побіг за бандою, зловив трох найповажніших Циганів з гурту й відвів їх до центральної вязниці замісць тих, що втекли.

НЕВІЖЧИК ПРОСИВ БРАТА ПОМОЧІ.

Недавно тому помер у Варшаві Йосиф Ķ., залишаючи брата й батька. В кілька днів по його смерти брат мав несамовитий сон. Йому здавалося, що хтось скопив його сильно за руку, а коли відвернув голову, побачив покійного брата, який кричав до нього придушеним голосом: „Відчиніть вікно, бо я душуся". Про цей дивовижний сон він розказав батькови, який по кількох днях одержав дозвіл на ексґумацію тіла покійного. По відчиненню домовини знайдено трупа з підкуленими ногами. Пястуки були корчево затиснені і натискали на віко домовини. Як виявилося підчас лікарських оглядин, Йосиф К. попав був у летарґ, а пробудившися, вдушився з браку повітря. Брат і батько попали з того приводу у нервовий розстрій.

БУКОВИНСЬКІ УКРАЇНЦІ НЕ ЗНАЮТЬ, ЩО РОБИТИ З ВИБОРАМИ.

Дня 26. листопада м. р. відбувся в Чернівцях конґрес Української Національної Партії в справі виборів до румунського парляменту. З черновецького „Часу" довідуємося, що конґрес ухвалив „одноголосно дати президентови партії, д-рови Володимирови Залозецькому, повновласть самому рішати", як партія має поступати в часі виборів. Ця ухвала була вислідом пятьгодинних нарад. Можна собі уявити цю „повну однодушність", коли кінець-кінцем, не врадивши нічого, конґрес дав повновласти одному, щоби рішав у справі виборів, у справі ще дотепер для буковинських політиків неясній.

ГАДЮЧОЮ ЇДЮ ЛІКУВАТИМУТЬ РАКА.

До Індії вислав париський Інститут Пастера відомого лікаря Роберта Емарденке, якому доручено добути кільоґрам гадючої їди, яка виявилася дуже добрим засобом при лікуванню недуги рака. Французький учений обчислює, що на таку скількість їди треба 5,000 їдовитих гадюк. Емарденке задумує заснувати спеціяльну фарму, в якій розплоджуватимуть окрему породу цих небезпечних тварин. Найважніше тут те, хто доглядатиме хову їдовитих ґадюк, ризикуючи оттак кожної хвилини своїм життям. Одначе цей учений потішається тим, що за гроші знайдуться й такі, що погодяться доглядати гадюк. Бо чого то сьогодні не можна купити за гроші?

АРЕШТУВАЛИ 62 ТОРГОВЦІВ „ЖИВИМ ТОВАРОМ".

В Буенос Айрес наскочила поліція на дім якогось Симеона Черняка й арештувала там багато осіб. Поліція ввійшла до дому якраз у хвилині, коли там відбувався бенкет, у якому брали участь коло 200 осіб. На вид поліції присутні почали втікати. Не зважаючи на те, арештовано 62 особи. Як виявилося в слідстві, всі арештовані є відомі торговці „живим товаром" на терені Арґентини. Між арештованими є теж кілька таких, яких арґентинська влада повисилала була поза свої кордони.

Д'АНУНЦІО ЗБОЖЕВОЛІВ.

Преса повідомляє, що відомий італтійський письменник Д'Анунціо занедужав дуже поважно у своєму замку над озером Ґарда. По сильному нервовому атаку Д'Анунціо збожеволів. Цілими днями і ночами письменник утікає перед духами, які його постійно переслідують. Манія переслідування Д'Анунція прибрала таку гостру форму, що його положено до ліжка, де й доглядають його найславніші лікарі, що приїхали туди з Риму.

ЗДОРОВА Й ХОРА ЛЮДИНА.

Не всім відомо, що зріла людина побирає у 24 годинах біля 740 ґрамів кисня, а віддає 900 ґрамів двокису вугля. Печінка зрілої людини важить 1.5 — 2 кґ., пересічно 1.6 кґ. Потові залози людини числять у своїй довжині пів центиметра; всіх таких залоз нараховують біля два і пів міліона, тобто їх загальна довжина числить 12,500 м. себто 12 і пів км., або три години ходу. Смерть під водою наступає найшвидше по 7 хвилинах; тому ніколи не треба відмовляти помочі топільникови навіть по 20 хвилинах, бо є можливість, що йому може вернутися притомність.

ВИЛОМ З ВЯЗНИЦІ.

Бандит Клайд Варов напав у Гонтсвіл (Тексас) на вязничну фарму Істгем та при помочі машинового кріса визволив з неї свого товариша Реймонда Гамілтона й чотирох інших вязнів. Підчас стрілянини ранено двох вязничних сторожів.

Гамілтона засуджено за грабунки на 263 роки вязниці.

Варов відомий з довгої низки нападів, грабіжей, викрадання осіб та вбиств.

НАГА ЖІНКА В ЛІСІ.

В часі полювання в лісах дрогобицького повіту знайдено під деревом зовсім нагу жінку у віці двацять кілька літ. На перший погляд здавалося, що жінка не жиє, одначе вкоротці переконалися мисливі, що жінка жиє, а тільки хвилево стратила притомність. Мисливі обікрили жінку футрами й відвезли до шпиталю в Дрогобичі. Одначе тому, що згадана жінка не прийшла ще досі до свідомости, не можна устійнити її назвища, ані причини, чому вона знайшлася нага в лісі.

МОСКВА ЛІКВІДУЄ УКРАЇНІЗАЦІЮ „РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ"

МОСКВА (Росія).—Згідно з бажанням Москви будуть „зреорґанізовані" часописи, які видавано досі на Україні українською мовою. Вони виходитимуть у більшости вже російською мовою. У звязку з тим денник „Звєзда", який виходив у Донеччині досі українською мовою, вже є видаваний по російськи. Редакції тої ґазети дано з Москви до зрозуміння, що комуністична партія взялася тепер за поборювання українського націоналізму, який, як кажеться, є більшою небезпекою для совітського союза ніж російський шовінізм.

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ НА СВЯТА „ПРОСВІТИ".

ЗБОРІВ (Західня Україна). — Зборівське староство завісило в дальшім урядуванню філію товариства „Просвіти" в Помо́рянах за те, що та філія внесла до староства подання про дозвіл на святкування свята „Просвіти". Польське староство каже, що програма свята, яку предложено, вказувала, що те свято було би мало „політично-підбурюючий" характер.

ДЕБАТУВАТИМУТЬ НАД ТЕРОРИЗМОМ НАЦІВ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Ліґа Націй розбиратиме дві петиції, вислані з области Сари, в яких Робітнича Ліґа й Економічна Ліґа нарікають на німецьких наців, що вони тероризують населення й унеможливлюють свобідне голосування, яке має відбутися в 1935 р. В тім то році має відбутися плєбісцит, який остаточно вирішить, чи мешканці Сари хочуть належати до Німеччини, чи до Франції, чи бути далі під опікою Ліґи Націй.

В меморіялах кажуть, що німецькі терористи можуть спокійно вести свою роботу, бо коли їх мають арештувати, вони втікають до Німеччини, де їм дають високі уряди. Знову тих, хто не слухає наців, а важаться виїхати до Німеччини, там їх побивають чи переслідують як зрадників.

ТАКИ ДІЖДАВСЯ СВОГО ЩАСТЯ.

ПРЕТОРІЯ (Полуднева Африка). — Дж. Джонкер, бідний робітник, батько сімох дітей, котрий уже 18 років працює на діямантових полях, шукаючи щастя, таки попав на своє. На його полі знайдено діямант, який важить 726 каратів. За нього давали йому відразу коло $400,000. Джонкер має 62 роки. Каже, що він буде далі працювати і шукати дальших діямантів, а потім купить собі фарму і там буде доживати віку.

Знайдений ним діямант є щодо величини четвертим у світі.

БЕРУТЬСЯ ДО СИНА КАЙЗЕРА.

БЕРЛІН. — Підчас кампанії за спопуляризування нового робітничого кодексу вдарено адміністрацію дібр бувшого наслідника престола. В його добра є великі багнища, яких він не хоче висушувати, бо за них побирає річно коло 50,000 марок титулом винайму під лови. Ґазети наців питаються, що є важніше: полювання чи проєкт, який може дати роботу 5,000 безробітним, а потім хату і можність життя 150 селянським родинам.

ДАРЕМНІ ВИСТАВИ ДЛЯ РОБІТНИКІВ.

БЕРЛІН. — Найбільший берлінський театр „Ґросес Шавшпільгавз" наці віддадуть для безплатного вжитку робітництва. Буде це „театр для народу", в якім виставлятимуть найкращі драматичні штуки. Це є театр, побудований відомим жидівським театральним підприємцем Максом Райнгардом.

ПОКАРАЛИ ЗА ПОБИТТЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ЖИДА.

БЕРЛІН. — Фрідля, члена націвської дружини, засуджено на сім місяців тюрми за побиття Макса Шуслера, американського Жида, власника дому, в якім він мешкав.

СТЯТО ГОЛОВИ ДВОМ КОМУНІСТАМ.

БЕРЛІН. — В Десав відрубано голови двом комуністам, Карлови Гансови і Вільгельмови Блезорови, за те, що заподіяли смерть члена гітлерівської дружини.

НОВИЙ ПРОТЕСТ АРАБІВ.

ЄРУСАЛИМ. — Підчас свого найбільшого музулманського свята, посту Байрам, Араби в Палестині молилися по мошеях, а потім демонстрували по вулицях проти допущення жидівських іміґрантів до Палестини і набування Жидами землі в Палестині.

Демонстрації відбулися всюди в повнім порядку і спокою. Несено плякати, на яких виднілі написи „Геть із сіонізмом" і „Геть з британським мандатом".

Тому, що влада дала дозвіл на ту демонстрацію, то заключають, що вона виказала тим свою слабість, бо схилилася на сторону Аробів.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):		Число з пятниці (з англійською частю):	
One year	$ 2.00	На рік	$2.00
Six months	$1.25	На пів року	$1.25
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНСЬКА МОЛОДЬ ДАЄ СТАРОМУ ПОКОЛІННЮ НАУКУ

В одному тижні, останньому тижні 1933. року, тисячі студентів з усього краю зїхалися до Вашингтону, де відбулись аж чотири студентські конвенції. Перебіг і закінчення цих конференцій є нині важною наукою не тільки для молоді, але й для старшого покоління, та й то не одної тільки Америки.

З чотирох студентських організацій одну тільки можна назвати консервативною. Зложена з голов студентських урядів у яких двіста колеґіях, вона відбувала 5-дневну конвенцію та рішила поперти теперішній уряд, орґанізувати по університетах клюби „Найри", заявлялася тільки більшістю проти насильства юрби і не хотіла заявитися за обезпечення проти безробіття.

З трох орґанізацій одна чисто соціялістична, друга симпатизує з соціялістами, а третя комуністична. Всі три мають марку радикалізму: вони годяться між собою в критиці сучасного суспільного ладу. Можна з того робити висновок, що серед думаючого студентства багато, якщо не більшість, схиляється до одної або другої форми радикалізму.

З опозиції до суспільного ладу, який поділяють між собою ці групи, зовсім природно виникла течія, яка намагається обеднати радикальні орґанізації в „один фронт". Якийсь час обеднання мало гарні вигляди: в засаді його потребу признали всі. Видно, серед молодих балачка про єдність дуже популярна. Трудноці показалися, коли прийшлося переводити єдність у життя. Кожда партія виступила з головними думками про те, як має це обеднання виглядати. Соціялісти собі, а комуністи собі витягали, неначе пушки консерв, готові програми. Зчинилася боротьба, з котрої „кени" (пушки) брати програму. Коли це не доводило до путтящ, почали взагалі сумніватися, чи треба мати програму: серед конференцій росло переконання, що краще не виробляти програми, а вдоволятися резолюціями. Коли всетаки рішено виробити програму, то показалося, що ріжні течії годяться на осудження капіталізму, але в практиці кожда більше ненавидить другу групу, котра теж ненавидить капіталізм, але по свому. Особливо фанатично виступали, як звичайно, комуністи. Всякий, хто з ними не годився, був зрадником справи.

І так заходи за „один фронт" розлетілись, і нині радикальні течії серед студентства стоять ще дальше від себе, як стояли перед конвенціями. Саме з радикальних конвенцій вийшли люди, розчаровані радикалізмом. Якраз на тих конвенціях, що вічно балакали проти фашизму, зріс настрій за американський фашизм.

УКРАЇНЦІ ПІД РУМУНСЬКОЮ ВЛАДОЮ

(З матеріялів, присланих на Шестий Конгрес Обеднання).

До Румунії належать коло 1,000,000 Українців, які жиють у тих провінціях, що 1918 р. перейшли під румунську владу від Росії та Австро-Угорщини. Це є Буковина й Бесарабія.

На Буковині, в її північній частині жиє понад 300 тисяч Українців. З розпадом Австрії буковинські Українці проголосили своє прилучення до України. Це було однодушне бажання українських народніх мас Буковини. Дня 3. листопада 1998 р. за злуку з Україною висловилося величезне українське віче в Чернівцях, в столиці Буковини. Українські посли до австрійського парляменту та посли до буковинського сойму взяли участь у діяльности Української Національної Ради західньої области УНР (центр у Львові, Галичина).

Але Румунія виступила збройною силою проти здійснення Українцями Буковини права самовизначення, проголошеного президентом Вілсоном. У листопаді 1918 р. Румуни окупували українську Буковину під тим претекстом, що нібито вони хотять боротися „проти большевизму".

За часів Австрії на Буковині успішно розвивалось українське шкільництво. Перед світовою війною на Буковині було 198 народніх українських шкіл. В німецькім університеті в Чернівцях було 5 українських катедр. Розвивались українська кооперація й просвітні орґанізації по селах та містах. Українська мова вільно лунала в церкві (Українці на Буковині православні) та в урядах.

Договором у Севрі з 10. серпня 1920 р. Румунія дістала правне підтвердження свого володіння Буковиною. Румунська влада скасувала краєвий буковинський сойм, наповнила адміністративний апарат виключно румунським елементом і приступила до пляново денаціоналізації Українців, всупереч усім своїм міжнароднім зобовязанням про охорону меншостей. Аж до 1928 року панував на Буковині стан облоги. Буковина була цілком відрізана від світа. Українська преса була заборонена на селах. Просвітні українські орґанізації (читальні) були скасовані одна за одною, а українська кооперація знищена або віддана під вплив і залежність від румунської держави. Українські катедри в університеті скасовано. Нарешті р. 1924 простим наказом шкільного інспекторату на Буковині заборонено **всі українські школи.** Румунська влада не хоче визнати Українців за осібну націю. Урядово й досі називають Українців „Румунами, що забули свою (румунську) мову". Щоб навернути цих ніби „поукраїнщених Румунів" до румунської мови, в школах заборонено вчителям давати українським дітям навіть пояснення їх рідною мовою. Також у церквах заведено румунську мову замісць української та церковно-славянської. Р. 1921 запроваджено на Буковині земельну реформу. У великих землевласників румунська держава викупила понад 73 тисячі гектарів землі, але цю землю наділено румунським кольоністам, а не українським селянам. Наслідком денаціоналізаційної політики в школі та в церкві між українькою людністю зростає анальфабетизм та релігійний індиферентизм.

Після скасування стану облоги на Буковині р. 1928 почалося деяке оживлення українського культурного й політичного руху. Великі зусилля довелося потратити українським послам до румунського парляменту на те, щоб добитися дозволу навчання української мови та релігії в школах на Буковині. Р. 1932 румунський уряд дозволив 4 години навчання української мови для українських дітей у народніх школах Буковини та 2 години релігії українською мовою. Але румунська влада як і раніш, не дозволяє засновувати українських товариств та читалень на Буковині і навіть для діяльности українських драматичних гуртків ставить великі трудноці.

Не вважаючи на ці перешкоди й утиски, політична свідомість серед Українців на Буковині зросла. Наперекір відомій у цілім світі корупції при виборах до румунського парляменту, українська людність Буковини в своїй масі стоїть вірно за кандидатів українських партій.

Буковина зі своєю столицею Чернівцями стала політичним і культурним центром для всіх Українців під румунською владою. Українські пресові орґани в Чернівцях, „Час" (щоденник), „Народня сила" (тижцевик), „Самостійна Думка" (двотижневик), розходяться не тільки на Буковині, але також у Бесарабії, де є українська людність. У Чернівцях виходить також український соціялістичний тижневик „Нове Життя".

Щоби боротися з впливом українських політичних орґанізацій на народні маси, румунські партії також видають на Буковині свої орґани преси українською мовою. Так румунська націонал-ліберальна партія видає в Чернівцях свій тижневик українською мовою „Голос Буковини" (від 1933 р.). Національно-селянська (цараністи) румунська партія видає також свій часопис українською мовою під назвою „Правда".

Українька людність Буковини домогається здійснення свого права, як національної меншости в межах румунської держави. Не вважаючи на всі утиски румунської влади, українське населення бореться за свої людські й національні права й уперто працює на полі господарськім. Культурний рівень українського селянина є вищий ніж Румунів. Українці не хотять, щоб їхні діти забули рідну мову і, наскільки нема української школи, то вчать свої діти по українськи дома.

Про скорумпованість румунської виборчої системи на Буковині відчать такі факти. В столиці краю, в Чернівцях, урядова статистика румунська начисляє 25,000 Українців та 16,000 Румунів. Але, згідно з виборчими списками, Українці в 1933 р. мають 4,737 виборців, а Румуни аж 7,423!

В українській частині Буковини є 10% Жидів, 8% Німців та 4% Поляків. Ці меншости жиють головно по містах. Так місто Чернівці має фактично жидівську більшість — бо 60%. Жиди на Буковині держаться німецької мови й культури. В самих Чернівцях виходить кілька щоденників німецькою мовою.

Сучасні події на совітській Україні, а саме страшний голод і вимирання українького народу під російською большевицькою владою, збудили поміж Українцями в Румунії хвилю протесту проти російської екстермінаційної політики. Для характеристики відношення румунської влади до Українців слід навести той факт, що на Буковині заборонено протестаційні українські віча проти політики російської совітської влади і навіть не дозволено служити панахиди за погибшими голодовою смертю Українцями у СССР.

Це стверджують не тільки Українці, але й деякі румунські політичні орґанізації. Так 1932 року румунська соціялістична партія подала румунському премієрови та міністрови освіти меморандум про положення Українців у Румунії. В заяві румунських соціялістів сказано ось що:

„Нема сумніву, що з усіх національних меншостей держава найгірше поводиться супроти Українців. Щодо права вживання рідної мови в суді та в урядах, то Українці позбавлені всіх прав, таксамо як і інші меншости. Але в ділянці освіти вони не мають навіть тих основних прав, які дістали інші меншости. Стверджуємо з натиском, що в Румунії нема ні одної публичної ані приватної школи якогонебудь характеру, в котрій би наука велася в українській мові".

Румунська влада вважає кожну вимогу для прав української мови за „большевизм" та „ірредентизм". Цією політикою Румунія сама сприяє большевицькій пропаґанді в Бесарабії та на Буковині. Між іншим таке пропаґандне значіння має „Автономна молдавська република" на совітській Україні, створена большевиками на те, щоби піддержувати прихильність до совітської держави серед бесарабських Молдаванів.

УКРАЇНЦІ В БЕСАРАБІЇ

Українська людність у Бесарабії складає трохи менше третини всього населення цієї румунської провінції, що має понад 3 міліони мешканців. Компактною масою Українці жиють в трох повітах Бесарабії: в хотинськім, акерманськім, ізмаїльськім та в сусідніх повітах.

Бесарабію прилучила до Румунії румунська воєнна сила при кінці 1917 року, проти волі Українців, Росіян, Жидів тай самих Молдаван (румунського племени, що складає 47% людности Бесарабії).

Проти румунської окупації нераз вибухали повстання в Бесарабії. В цих повстаннях брали участь не тільки Українці й інші народи Бесарабії, але й Молдавани.

Таксамо як на Буковині, румунська влада намагається денаціоналізувати й бесарабських Українців, не допускаючи українського шкільництва, преси, видавництв українських книжок та просвітних товариств. Національна свідомість Українців у Бесарабії не стоїть на високому рівні, українських політичних орґанізацій майже не видно. Бесарабія вибрала досі до румунського парляменту єдиного посла Українця, котрий вийшов від партії румунських націоналцариністів. Однак і тут в українських повітах Бесарабії чути протести Українців проти румунізації.

Від хвилі прилучення Бесарабії до Румунії свої права на цю провінцію бувшої царської держави заявляє совітська Росія. З погляду українського, ці російські претенсії безпідставні з тої простої причини, що в Бесарабії Росіян дуже мало, менше 5%.

Тільки будуча українська незалежна держава могтиме уреґулювати взаємовідносини між Україною та Румунією на основі вільного самовизначення народів та реального забезпечення прав національних меншостей.

З наведених вище фактів можемо бачити, що положення Українців у межах румунської держави є вельми тяжке.

ПОВОРОТ.

В Анґлії зазначився в останніх часах цікавий факт, що старі розведені подружа сходяться наново з собою. В минулому році занотовано коло 500 таких розведених, що погодилися жити дальше спільно. В більшому числі згаданих випадків правдивою причиною, що давні подружа погодилися з собою, були діти. Дві третини погоджених подруж мали діти.

Володимир Безушко.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

(Життя і твори*).

(4)

Перед „Мазепою" видав поет повість-казку п. з. „Під тихий вечір". Вже назва твору повістю-казкою вказує, що будемо мати до діла радше з винятковими відносинами, ніж відзеркалюванням дійсности. Повість розвивається на тлі галицького життя польської аристократії в її відношенню до українського елементу, в таких представниках як виховник, аґроном, селяни та лакеї. Ґраф бажав би вернутись до кровного звязку з давніми предками, вернутись до покиненої нації, та на це не має достаточної сили волі. Молодші дістають тут змогу зажити кращим життям. Ідилічні відносини двох національних елементів, виведені в повісти — може колись і десь можливі — нині хіба є побожним бажанням. Вроджена авторови мягкість залишила також свій слід і в тій повісти.

Поза відносинами у польській аристократії і її методами в поборюванню противника пізнаємо ще маломістечкові відносини, село з його культурною відсталістю, яке навіть добро приймає з острахом. Ролю освітника сповняє в селі аґроном Хмелинський. Він має виконати свої гуманітарні пляни, але не предвидів трудноців, які йому ставить староста і місто, що зовсім не бажають помочі селу, а радше вишукують темні сили в особах війтів і інших прихвостнів, щоб їх протиставити правдивим добродіям селян.

„Сотниківна", романтична подія наших далеких степів, знайшла одушевлених читачів у нашої молоді. Цей твір появився в сербському перекладі.

„Зірка" — ця новітня сотниківна, є до деякої міри відповідю на пекучі питання нашого життя. А саме нам у незвичайній матеріяльній скруті не стидатися і не боятися праці, а в ній шукати ратунку за девізою „Праця єдина з неволі нас вирве". В „Зірці" порушує автор дуже доцільно реґіоналістичну працю, яка повинна лягти в основу відбудови нашого життя. Іде тут про здецентралізовану працю, про поділ праці, що напевно приніс би кращі успіхи, ніж дотеперішні методи. Знамённе, що сю засаду пропаґує і узасаднює один з визначних сучасних соціольоґів, Мек Дуґел („Психольоґія ґрупи") і це тільки вказує на глибоку інтуіцію нашого поета.

„Вадим" може бути для декого втечею перед дійсністю. Ми справді відчували потребу подібного твору. По образі українського розгардіяшу в „Мазепі" почувалося потребу зображення щасливіших часів нашого минулого. Поет злинув до часів могутнього Святослава, даючи нам картини буйного життя цієї доби. Образ поганського світа вийшов у „Вадимі" навіть краще від християнського, але це вже тайники поетичної творчости.

З менших річей згадаю незвичайно гарну збірку під заголовком „Під ялинку" і казки — як цінний дарунок для дітвори.

Повість „Веселка над пустарем", видана в 1930 р., тримає читача цілий час в напруженню. Ми скажемо, що це найкраща сентеза всього того, що письменник написав про село Тільки що автор і тут дає образ виїмкових людей, а не типічних, в особі о. Ілецького, сироти попадянки Галі й учителя Шугая. В повісти пізнаємо священиче життя, карієровичів урядників, священиків зовсім відсталих від народу, священика відданого цілою душею народній праці, і село в таких його представниках, як старостинський посіпака, війт Кирикучка.

Село хилиться перед одиноким арґументом, а саме перед силою; силу респектує. — Можна би пізнати чимало анальоґій з повістю „Під тихий вечір", але це не є перешкодою, щоб оба твори стали улюбленою лектурою найширших верств нашої суспільности.

Богдан Лепкий виконав іще цінну працю літературного критика. Згадатиб тут лише „Нарис історії української літератури", „Історію української літератури" по польськи. студії про Шевченка, Марка Вовчка, Шашкевича, та статті про Стефаника, Гриневичеву, Турянського й інших.

Стаття про Шевченка у „Визволенню України" з 1933 р. належить безперечно до найкращих, які на ту тему появилися.

Слід би ще звернути спеціяльну увагу на малярський хист нашого поета, який мав теж великий вплив на його творчість. Годиться ще піднести, що Богдан Лепкий знаменитий бесідник, про що українська суспільність могла знову переконатися як з нагоди свята Мазепи в Станиславові так і зі свята в честь Івана Франка в травні 1933.

В своїй творчости Лепкий — гуманіст. Він цінить людину, її характер, працю. Цей його гуманізм проявляється навіть у такій на око боєвій поезії, як „У бою кріпко стій". Ось вона:

У бою кріпко стій,
В побіду твердо вір,
Іди на перебій,
Як бистра струя з гір!

Нічого не жахайсь,
Що гірше від кайдан?)
Судьбі не піддавайсь,
Ти над судьбою пан.

Судьба залізо, ти
І молот і коваль.
В залізо бий, гати,
Щоби зробилась сталь!

Лиш серце най буде,
Яким було колись;
Як буря прогуде,
Щоб рожі розцвілись!

Отсе надія на краще, яка всюди пробивається у поета: якщо смерть, то відповідними тонами злагіднена.

Поет висловив таке бажання в ювилейній промові в р. 1922.: Боже... дай мені діждатися години —
Коли мій люд порве кайдани,
Щоб я пісні, немов уста дитини,
Мов добрий лік поклав йому на рани.

Поет дійсно стає духовим лікарем свойого народу.

Коли елемент суспільний будемо вважати за Джаном Дюї і Альфредом Адлером, за найбільш знаменний для людини як такої і з цієї точки оцінюватимемо творчість нашого поета, то Богдан Лепкий посідає його в високій мірі і тому являється гідним товаришем таких українських каменярів як Куліш і Франко. Коли йде про духове наставлення, то скажу, що Богдан Лепкий скорше продовжує творчий шлях Квітки, Шашкевича і Шевченка ніж попередніх, бо він не раціоналіст.

Ще кілька слів під кінець.

Чи можна робити закид письменникови, що він не давав програми поступовання, як дехто вимагав. Думаю, що це можливе, але далеке від конечного. Великий англійський письменник лявреат Нобля з 1932 р. Джан Ґолсверті також програми діланя не давав. Він вдоволявся образом своєї доби, понукою для читачів призадуматись над надходячими подіями, що ведуть до неминучого зудару. Нема потреби цього вимагати і від нашого поета, який — мимохіть кажучи — своїми прикметами навіть нагадує цього великого шляхотного Анґлійця. Чого вимагав Аристотель від поета, це духового підему, духового очищення, яке він має нести читачеви та слухачеви. Це справді має місце у Богдана Лепкого.

(Кінець).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й.

Листопадове Свято.

Мене трохи здивувало, що до цього часу в „Свободі" не було ніякої згадки про Листопадове Свято в джансонській громаді. А воно, по щирости скажу, не було буденне, а було надзвичайно урочисте. Програма свята така була цікава, що варто про неї згадати добрим словом.

Дня 19 листопада зраня була відправа в українській православній церкві, а по Службі Божій перед могилою була відправлена панахида за поляглих борців. Проповідь виголосив о. П. Більонь. При могилі була почесна охорона. Стояли січові стрільці в козацьких і стрілецьких строях, а в більшости січовики мали синьо-жовті ленти через плечі.

Вечером відбувся святочний концерт, уладжений українською громадою, згуртованою при українській православній церкві, при участи співацько-драматичного хору та відділів У. Н. Союза, Робітничого й Народньої Помочи. Галя була художньо удекорована. Скрізь по стінах висіли образи наших славних українських державних мужів, починаючи від Володимира Великого і кінчаючи С. Петлюрою. Всіх образів було 16. Образи виконані молодою маляркою Оксаною Лятуринською, яка покінчила мистецьку академію в Чехії з відзначенням, а про яку була свого часу згадка в „Свободі". Над сценою вивішено „Тризуб", а по боках сцени ми бачили пять українських гербів: Великої України, Галичини, Буковини, Закарпаття і Соборної України. Герби художньо виконані малярем М. Бутинським. Ці образи і герби виготовлені для „Хати-Музея" о. П. Білоня, які є його власністю. Хочеться вірити, що ці образи не будуть десь під сподом лежати. Маючи таку картинну галерію, власник повинен подумати, що зробити, щоби ці образи і герби принесли суспільству користь.

Точно в годині 7.30 вечером відкривається куртина. Виходить бувший січовий стрілець О. Смик у стрілецькім однострою і коротко палкою промовою відкриває свято. Хор під орудою о. П. Білоня відспівав пісні: „Ви жертвою", „Козака несуть" і „Ой, у полі верба". Далі виступали діти Рідної Школи. Співали вони дуже гарно військові пісні, а по них робили вправи з пропорціями під співи. Наступна точка була така цікава, що варто над нею більше зупинитись. На сцену виходить русалка (С. Циклинська), стає біля могили, в руках тримає квітку і починає деклямувати вірш, присвячений стрільцеви. Розповідає про одного хлопця, що народився, далі, як його мати плекала та співала йому колискові пісні, як він ріс, та забавлявся в лісі серед птахів, як він виріс і закохався в русалку, так як стає патріотом і як у часі української війни йде визволяти Рідний Край. Підчас бою біля Києва його вбили. Деклямація перепліталась піснями. Співали: пані К. Білонь, панна Настя Приташ і діти Рідної Школи, які проспівали 4 пісні з руками. Вкінці русалка клячить перед могилою і кладе квітку. Ця точка так була художньо викінчена, такий дала сильний настрій присутним, що оплескам не було кінця. Святочний реферат виголосив редактор „Народньої Волі" д-р В. Левицький. Слідували дальші точки програми, хорові співи: „Ой у полі криниченька", „Ой зза гори" і „Зажурились Галичанки". Сольо на скрипку, стрілецькі пісні, виконав молодий наш скрипак М. Тхір, який подає надію, що з нього вийде добрий музика. Але мусимо признати, що успіх його треба завдячувати піяністці панні Ользі Ткачук, яка талановито акомпанувала на піяні. Панна Ткачук теж акомпанувала й підчас сольових співів та співу хору. Далі слідував виступ відомих співачок Насті Приташ і Ольги Ткачук, які співають що тижня на радіо. Мило було чути стрілецькі пісні в їх виконанню. Потім хор відспівав з опери „Запорожець за Дунаєм" „Владико неба і землі". Глибоке враження викликало гарне сопранове сольо з цієї молитви пані К. Білонь, виконане по мистецьки. Хорові співи випали прекрасно. Кінцеве слово виголосив наш парох.

Вкінці був живий образ. На підвищенню стояма дівчина-Українка і тримала український прапор. Побіч неї стояли два стрільці з рушницями, а рушниці були направлені на боки. На самій долині навколішки стояли два козаки і тримали шаблюки, а між козаками лежав убитий стрілець. З правого боку його голови текла кров. Над стрільцем стояли дві сестри жалібниці з приладдям до перевязування ран. Зверху над головою дівчини-Українки був напис: „За Волю України". Картина була непорушна. По боках стояли хлопці і дівчата та співали „Ще не вмерла Україна". Живий образ всіх зачарував. Цею картиною закінчився святочний концерт, і присутні, які заповнили галю по береги, почали розходитися з милими і сильними враженнями та з глибокою вдячністю учасникам свята і нашому провідникови, говорячи, що це був один із найкращих концертів у нашій околиці. На інвалідів зібрано $55.00.

Союзовець.

ПОЗІР! JERSEY CITY, N. J., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

:——:——: відбудеться :——:——:

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 20-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

181-183 FLEET STREET, (near Summit Avenue), JERSEY CITY, N. J.

Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ 35 центів.

Приграває до танців буде Сокільська Орхестра.

До численної участи запрошується усіх громадян, а кождий член У. Н. Дому обовязково має явитись. 16

ПОЗІР! СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКИЙ СУСПІЛЬНИЙ КЛЮБ

:——:——: уряджує :——:——:

Великий Баль

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ

35 WARREN STREET, STAPLETON, S. I.

До танців буде приграває Українська Радіо Орхестра.

Початок в годині 6-тій ввечір. 16

Вступ для мужчин 50 центів. — Вступ для женщин 40 центів.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В JERSEY CITY Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ II. СОТНІ В ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

відграється дуже гарне представлення

ТІТКА

комедія на 3 дії. Скомпонував артист П. Гурський.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

181-183 FLEET STREET, near Summit Avenue, JERSEY CITY, N. J.

Початок точно в годині 7.30 ввечір. — Вступ 35 центів.

В головній ролі виступає п. СКОРОБОГАЧ, укр. комік з Ню Йорку.

Приходіть всі громадно і приводіть своїх знакомих на це представлення, а не пожалуєте, лише будете вдоволені з цеї штуки, за що вам ручать всі аматори. — Комітет. 11,7

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА ШИКАГО І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

БРАТСТВО СВ. СТЕФАНА, ВІД 221 У. Н. СОЮЗА,

має честь запросити всіх Союзовців і приятелів У. Н. Союза

——:—— на :——:——

25-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ

СВОГО ІСНОВАННЯ

—— який відбудеться ——

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

ПРИ ОКЛЕЙ І РАЙС УЛ.

Ювилей пічнеться в годині 6-тій вечером панахидою в церкві св. О. Николая по померших членах; в годині 7-мій вечером відбудеться в церковній салі ювилейний КОНЦЕРТ. В програму концерту входять реферати про діяльність відділу й концертові точки, котрі будуть виконані такими силами: Хор ім. М. Лисенка, Хор Молодих Козаків, панна В. Ірха, скрипкове сольо; панна М. Карпа, танець; пані М. Шпікула, спів сольо; панни В. і Г. Шпікула, фортепянове сольо, і багато інших точок входить в склад нашої програми. Тому ще раз просимо Союзовців і приятелів У. Н. Союза на наше торжество і звеличати його своєю присутністю. 15-6

Комітет.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СТАРАННЯМ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ, 3. СОТНІ В НЮАРКУ

——:—— виголосить :——:——

ВІДЧИТ

адв. Т. СВИСТУН на тему:

„ШЛЯХ ДО ВОЛІ ЧЕРЕЗ НАЦІОНАЛЬНУ РЕВОЛЮЦІЮ"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

в годині 2-гій пополудні

В СІЧОВІЙ ГАЛІ 3. СОТНІ, 229 СПРІНГФІЛД ЕВЕНЮ.

Проситься ввесь український загал Нюарку й околиці на цей відчит. 16

ЗА УПРАВУ 3. СОТНІ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧИ:

Іван Лобур, сотенний. Богдан Гулька, секретар.

УВАГА! ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА В ЕЛІЗАБЕТ

уряджує зараз по Йордани

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

В УКР. НАР. ДОМІ, 214 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.

Початок 6 ввечір. — Музика першорядна. — Вступ 35 цнт.

16-7 Запрашає всіх — Комітет.

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й.! УВАГА!

СТАРАННЯМ ЗЛУЧЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ МІСТА БРУКЛИНА, Н. Й.

:——:——: відбудеться :——:——:

Масовий Баль

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

В GRAND PARADISE HALL,

318-24 GRAND STREET, cor. Havemeyer, BROOKLYN, N. Y.

Початок в годині 4-тій пополудні. — Вступ 45 ц., діти 10 ц.

Шановні Громадяни! Піст минув, прийшов час, щоби ми кинули журбою об землю, забули на всякі турботи, та прийшли і весело провели час на милій товариській забаві. Тут стрінемось з краянами, товаришами і знакомими та розвеселимось до волі. Комітет, котрий заряджує балем, постарається, щоби кождий учасник балю був вдоволений. Буде приграває найкраща Радіова Орхестра. При веселій забаві і музиці прохоронимо прогибіцію. За вдоволення ручить

16 Балевий Комітет.

НОВИНА! ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В БАВНД БРУК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

Ви напевно вже чули, що

УКРАЇНСЬКИЙ АМАТОРСЬКИЙ ГУРТОК В БАВНД БРУК

відограє

ДАНИЛО ЧАРІВНИК

комедію в 4-ох діях

В СУБОТУ, ДНЯ 20-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

В COLUMBIA AUDITORIUM, 222 TALMADGE AVE., BOUND BROOK, N. J.

Початок точно в годині 7-мій ввечір.

Вступ для дорослих 35 центів, для дітей 10 центів.

Українська Громадо! Це перший раз будете мати нагоду побачити комедію „Данило Чарівник" в нашій місцевости. Тому просимо прийдіть сами і скажіть другим, щоби прийшли а певно жалувати не будете, бо буде нащо подивитись, забавитеся, розвеселитеся, нагадаєте рідний край, молодії літа і забудете на час своі щоденні злидні. За добру забаву ручить

16 Комітет.

РІЧНІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ СПІЛКИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ,

В УКРАЇНСЬКІМ РОБ. ДОМІ 57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.

Початок в годині 8-мій ввечір.

Обовязком є кождого шеровника явитися конечно. — Заряд Спілки.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Іван Бобовник, член відділу 270 У. Н. Союза в Джерзи Сиіті, по тяжкій недузі запалення помер вночі з 16 на 17 січня 1934 р. Покійний походив з села Плавуча Велика, пов. Бережани, Галичина. Членом У. Н. Союза був від 14 лютого 1912 р. Похорон відбудеться з дому жалоби, 124 Ст. Полс Евеня, Джерзи Сиіті, в суботу, 20-го січня, в годині 9-тій рано до укр. гр. катол. церкви при Сусекс і Грін ул. — Члени Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союза, повинні явитися всі на похорон.

Мих. Баран, секр.

„ДОН ДЖОВАНІ" НА РАДІО.

В суботу, 20 січня ц. р., злучені радіостації NBC, WEAF-WJZ передаватимуть з Метрополітан Опера Гавзу в Ню Йорку популярну італійську оперу Моцарта „Дон Джовані".

Ця опера буде передана в цілости і триватиме від години 1:55 до 5:15 пополудня. Слухати її можна в цілій Америці, а передається її заходом „Амерікен Тобако Компані". Диригувати оперою буде Туліо Серафін, а підчас перерв говоритимуть Мілтон Крос і Джан Б. Кенеді.

В „Дон Джовані" виступатимуть отсі особи: Дон Джовані — Еціо Пінца, бас; Донна Анна — Роза Понселе, сопран; Іль Комендаторе — Емануель Ліст, бас; Дон Отавіо — Тіто Скіпа, тенор; Донна Ельвіра — Марія Мілер, сопран; Церліна — Едіта Фляйшер, сопран; Лепорельо — Вірджіліо Ляцарі, бас; Масето — Люіс Д'Анджельо, барітон.

Оперу „Дон Джовані" виставлено вперше в Празі в 1787 році.

Ось короткий зміст цеї цікавої опери:

АКТ І. Дон Джовані вбиває губернатора, батька донни Анни, і намагається її звести, але потім нерозпізнаний утікає. Отавіо, суджений Анни, заприсягає пімсту.

(Зміна сцени). Дон Джовані стрічає на публичній площі Ельвіру, яку він передше звів. Не пізнаючи її, він наміряє познайомитися з нею. Пізнавши свою помилку запізно, він висуває поперед себе свого слугу Лепореля і втікає. Ельвіра теж заприсягає йому пімсту.

Незабаром після того переходить весільна дружина. Молода звертається до дона Джовані і він постановляє усунути молодого, яким є заздрісний Масето. Коли дон Джовані і молода, на імя Церліна, знайшлися самі, він до неї залицяється. На це надходять Ельвіра, Анна й Отавіо. Анна підозріває дона Джовані, що він убив її батька.

На весільній забаві дон Джовані знову намагається звести Церліну, а коли його зловили на горячім учинку, він свій злочин звертає на Лепореля. Колиж йому не хотять дати віри, він виборює собі дорогу зпосеред весільної дружини мечем і втікає до свого замку.

АКТ ІІ. Коли дон Джовані виспівував серенаду Ельвірі, наскочив на нього Масето зі своїми приятелями. Перетріпавши здорово Масета, дон Джовані втікає.

(Зміна сцени). Отавіо, Анна, Масето і Церліна приловили в кімнаті Ельвіри Лепореля, що був перебраний за дона Джовані. Лепорельо вияснює присутнім, що він був приневолений зробити таку зміну, а після того дона Джовані обжаловують за вбивство губернатора.

(Зміна сцени). На цвинтарі Лепорельо оповідає донови Джовані, що сталося. Стояча недалеко статуя вбитого губернатора приказує донови Джовані мовчати. Дон Джовані взиває зухвало губернаторову статую до обіду разом з ним, а статуя його визов приймає.

(Зміна сцени). Отавіо закидує донні Анні жорстокість за те, що відкладає їхнє одружіння.

(Зміна сцени). Кімната дона Джовані. Входить Ельвіра і намагається наклонити дона Джованія до розкаяння, але це їй не вдається. Тоді підходить до непоправного грішника статуя і старається рушити його совість. Колиж і це не помагає, статуя западається під землю. Вибухає пекольний огонь, охоплює закаменілого негідника і забирає його з собою вниз.

(Огол.)

ВІСТИ З СІЧОВОГО БАЗАРУ „СУРМА"

103 АВЕНЮ А, НЮ ЙОРК.

Програма на радіо Сурми відновлена.

На офіс принято до роботи ще одного робітника.

Спроваджено нові Філка комбінації і найліпші радія Колстер, що дістають 80 стацій і ані одної не мішають.

Всіх колядників, які лише були ласкаві вступити до Сурми, принято як пристало для українського підприємства.

Винанято велику салю Вебстер під ч. 119 Іст 11-та ул. на радіо Баль Сурми на неділю, 11-го лютого.

Сокільська Орхестра побільшує музикантів в своїм складі, та збогачується новими нотами.

Зі стації „ВІНС" повідомлено нас, що вони на свій кошт зробили великі афіші „постерс" про оголошення української програми. Також на неділю буде по всіх часописах оголошення.

Оголошення на радіо будемо принимати, але стація дорожча, то треба робити дуже короткі оголошення.

Хто лише почує програму зі стації „ВІНС" повинен нас повідомити про це, а головно з дальших околиць, бо ця програма є спеціяльно для них.

На Радіо Бали буде грати Сокільська Радіо Орхестра. Ще будуть інші несподіванки, як попередних разів.

Хто прийде не пожалує, а тим докаже свою симпатію українській програмі.

З краю прийшов „ВІСТНИК", перше число на новий рік 1934. Між іншим „Гори говорять" У. Самчука, знімок з повісти про Гуцулів, читається так легко, як згори їдеться. Боїтеся, щоб скоро не скінчилося. І дійсно не повинно бути правдивого Гуцула в Америці, щоб ту повість не перечитав. Вістник за добрих часів, як ще долар був доляр, продавано по 55 цт., тепер 45 цт., на пересилку прийшлось ще 5 цт. більше.

Того року нема багато календарів. Зате кождий повинен купити собі книжку: Борщака і Мартеля „МАЗЕПА" з пересилкою 1.25.

Можливо, що Ви щось чули про Мазепу, можливо, що вже читали, можливо, що навіть перечитали ТРИЛЬОГІЮ Лепкого, та все таки „МАЗЕПА" Борщака має своє значіння. Як він не є свідомим ворогом України, то по перечитанню Мазепи певно стане приятелем.

Стація WINS находиться під ч. 114 Іст 58 улиця в Ню Йорку. Кождому вступ вільний на програму Сурми.

(Огол.)

УВАГА! УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, відділ 12, імени Юліяна Головінського

запрошує Вас на

„СВЯТО ОДВУ" У ФІЛАДЕЛФІЇ

:——:——: яке відбудеться :——:——:

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО СІЧНЯ (JANUARY) 1934 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,

849 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Початок в годині 4-тій пополудни.

Дорогі Українки і Українці! До відсвяткования „Свята ОДВУ" спонукує нас память двох світлих моментів Українського Народу:

а. 16-та Річниця проголошення Незалежности України від Москви (22 січня 1918).

б. 15-та Річниця проголошення Злуки Українських Земель (22 січня 1919).

До тих двох світлих національних моментів ще спонукує нас память основання ОДВУ, відділ 12, у Філадефії тому 3 роки назад. За час свого існовання ОДВУ заняло одно з перших місць у національній праці у Філаделфії.

Програма „Свята ОДВУ":

1. Відчит на тему **„Шлях до волі через Національну Революцію".**
2. Зорганізовання молодіжи при ОДВУ у відділ **„Молодих Українських Націоналістів".**
3. Спільна Перекуска.
4. Забави з танцями.

Кличемо всіх прихильників Українських Націоналістів, як місцевих так і позамісцевих звеличити це Свято своєю присутністю; особливо просимо нашу молодіж прибути. На покриття коштів (відчит, перекуска і забава з танцями) рахуємо всего 50 центів, а для зорганізованої молодіжи лише 25 центів. Це значить, що кожний хлопець і дівчина мусить виказати посвідку, що належить до якогонебудь українського Товариства — крім большевицького. Рівнож треба бути присутним на відчиті, щоби потім мати вступ на перекуску і забаву. 16,21

Управа ОДВУ ч. 12.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

БРОНКС, Н. Й. Звичайні збори відділу 298 відбудуться в четвер, 18. січня, в годині 8-мій ввечір, в гали під ч. 1274 Гов Евеню, перший поверх. Присутність усіх члениць і членів Тов. „Любов" обовязкова. — Мих. Федосик, предс.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 21 січня, точно в годині 12-тій. Проситься всіх членів прийти на час, бо інше товариство буде мати мітінґ того самого дня в тій галі. Проситься тих членів, котрі хочуть свої грамоти виміняти, щоби принесли на мітінґ старі грамоти. Напоминається довгуючих членів, щоби старалися вирівнати вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані, бо каса більше не може платити. На річнім мітінґу вибрано такий уряд: Мих. Кобилянський, предс.; Стефан Прийма, кас.; Йосиф Урбан, секр.; М. Пик і А. Зубка, контрольори. Йосиф Урбан, секр., P. O. Box 183, Coatesville, Pa.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 170, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах 24 грудня вибрано уряд на 1934 рік як слідує: Юліян Тесаровський, предс.; Лука Онуфрів, заст.; Ю. Довгополий, кас.; В. Цан, заст.; Гр. Готра, рек. і фін. секр.; П. Мелень, заст.; С. Везушко і Яків Олінський контр. комісія. Подається до відома всім членам місцевим і позамісцевим, що мітінґи Тов. Укр. Січи будуть відбуватись в трету неділю в місяци, в гали У. Н. Дому, 181-183 Флит ул. Слідуючі збори відбудуться 21 січня, в неділю, в год. 6 ввечір. Члени, котрі ще не виміняли старих грамот на нові, нехай це зроблять якнайскорше для свого добра. Довгуючі члени повинні вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Також напоминається членів, щоби точно платили за діти кождого місяця. У всяких справах нашого товариства треба звертатись до фін. секретаря. — Ю. Тесаровський, предс.; Ю. Довгополий, кас.; Гр. Готра, секр., 481 Tonnele Ave.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 196, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 20 січня, в гали під ч. 72 Моріс ул., точно в годині 5-тій пополудни. Обовязком є кождого члена прибути на ці збори, де почуєте справоздання уряду за цілий рік і буде вибір уряду на 1934 рік. Будеться збирати місячні вкладки за січень. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Кождий член повинен привести хоч одного свого знакомого на ці збори і вписати в члени. Новий член не поносить жадних коштів при вступі. — Н. Цінюрчин, предс.; І. Марусин, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім членам Бр. св. Георгія, від. 239, що річні збори відбудуться в суботу, 20 січня, в годині 6.30 ввечір, в гали Горожан. На ці збори проситься усіх членів місцевих і позамісцевих, щоби явилися, бо є багато справ до полагодження, а головно буде вибір уряду на 1934 рік і звіт контролі за послідних 6 місяців. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто ще не змінив старої грамоти, нехай принесе її на цей мітінґ. Будемо приймати нових членів без оплати вступного. Хто хоче стати членом, нехай прийде на цей мітінґ. — Н. Волос, секр.

ТАВТОН, МАСС. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 січня, в годині 1.30 пополудни, в галі де звичайно. Присутність кождого члена конечна, бо буде касове справоздання за минувший рік. Члени, котрі хотять перейти до нового рода нехай принесуть свої старі грамоти. Довгуючі члени мають заплатити свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. На річнім мітінґу вибрано уряд на 1934 рік як слідує: Стефан Проніцький, предс.; Василь Туркало, заст.; Харитон Салата, кас.; Кароль Сідзінський, заст.; Ілія Давидчук, секр.; Володимир Маршалок, заст.; Іван Пелюк, Кость Оляр і Станислав Шура, контрольори. Збори будуть відбуватись кождого місяця в трету неділю по першім. — Уряд Тов.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 січня, в годині 1.30, в галі церковній, 47 Гови Еве. Довгуючі члени нехай прийдуть і вирівнають свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Н. Кузьма, предс.; Ю. Нестор, кас.; М. Табачук, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 21-го січня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, 847 Н. Френклін ул. Проситься всіх членів прибути на мітінґ, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свою належитість. На річнім мітінґу вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Р. Карбівник, пр., Петро Семків, кас., Ілько Савчин, секр., П. Басараб, П. Рій і А. Вишиваний, контр. комісія. Адреса секретаря 645 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ГАРТФОРД, КОНН. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277, подає до відома всім членам, що на річнім мітінґу вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: М. Курдина, предс.; К. Гвісьць, заст.; І. Нестерук, кас.; Т. Марчук, заст.; П. Курко, фін. секр.; В. Дерлиця, заст.; Д. Маслоха, прот. секр.; П. Молява, Я. Гвісьць і О. Маслоха, опікуни хорих; О. Ярдан, дверник. Мітінґи будуть відбуватись в трету неділю по першім, в гали Укр. Горож. Клюбу, 54 Вулис ул. Цего місяця мітінґ відбудеться в неділю, 21 січня, в годині 2-ій пополудни. Проситься членів прибути на час, бо будуть деякі справи до полагодження. Котрий член хоче виміняти свою грамоту, нехай принесе на мітінґ стару грамоту. — Павло Курко, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 січня, в годині 2-гій пополудни, в сали Укр. Гор. Клюбу, 13 Вашингтон ул. Проситься членів явитись вирівнати свою належитість на рік 1934. Урядники зістали вибрані слідуючі: Н. Мазур, предс.; Гр. Сакала, заст. предс.; Гр. Скробач, кас.; К. Чолій, заст.; В. Мандзій, секр.; П. Гарматюк, заст.; А. Ганчарік, тростист на 2 роки; П. Герасимів і Н. Кендзерський, контрольори; Т. Кренца, А. Хицяк, Й. Романич і Т. Нечеснов, надз. хорих. — В. Мандзій, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах 17 грудня вибрано уряд як слідує: В. Карий, предс.; І. Кресан, заст.; Й. Тирчик, секр.; І. Герчак, заст.; Н. Когут, кас.; В. Брезн, заст.; С. Куривчак, А. Кругляк і С. Панасюк, контрольори; К. Кульганич і І. Тирчик, опікуни хорих. Збори будуть відбуватись кождого місяця в першу неділю по пятнацятім, в гали церковній при Ґрінвіч Евені. — Йосиф Тирчик, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го січня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, 127 Парк ул. Проситься всіх членів прибути точно на означений час. Справи є дуже важні до полагодження. Новообраний уряд має явитися до присяги. Контрольна комісія здасть звіт за 1933 рік. Уряд на 1934 рік є: Микола Плуговський, предс.; Кароль Стасюк, заст.; Йосиф Децембер, рек. секр.; Мих. Довгий, заст.; Володимир Колесняк, кас.; Митодій Мурин, заст.; Федор Ковальчук, секр. фін.; Ігнатій Хомета, заст.; Микола Хабінець, Михайло Брезицький і Кость Марущак, контрольори; Василь Слободян, Даниїл Небор і Василь Ковальчук, оглядачі хорих; Павло Василик, капітан. — Н. Плуговський, пр.; Мих. Довгий, рек. секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Уряд відділу 177 повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 січня, точно в годині 2-ій пополудни, в церковній гали, 45 Пілгрім ул. Уряд на 1934 рік вибрано: Франко Лучка, предс.; Текля Онисько, кас.; Стефан Рекрут рек. і фін. секр.; Григорій Музичук, Василь Онисько і Олена Онисько, контрольори; Мирослав Л. Рекрут, дверник; Стефан Саска і Марія Кендебалюк, надз. хорих. Проситься всіх членів зходитись точно на збори що місяця. Позамісцеві члени щоб присилали гроші перед 20-тим кождого місяця на адресу: Stephen Rekrut, secr., 43 Bogman St., Providence, R. I. Моні-Ордери проситься виписувати на імя секретаря. — Уряд.

МЕНВИЛ ПАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 328, повідомляє всіх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 21 січня, в годині 2-ій пополудни, в домі К. Станкевича на Менвил Парк. На 1934 рік вибрано слідуючий уряд: Яків Попко, предс.; Іван Скорний, кас.; Стефан Василишин, секр.; Кароль Станкевич, Лука Возьний і Мих. Микитюк, контрольори; Юлія Микитюк і Йосиф Ярош, дозорці хорих. — Яків Попко, предс.; С. Василишин, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 21 січня, в годині 2-гій пополудни, в гали У. Н. Дому, 237 Гови Еве. Проситься усіх членів прибути на ті збори. На річних зборах 17 грудня вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: Василь Юсипчук, предс.; А. Ткачук, заст.; Михайло Федорів, фін. секр.; Вол. Лелет, рек. секр.; Петро Головачук, кас.; Он. Свитак, Вас. Микитин і Йосиф Кашалаба, контр. комісія; Мих. Лукань і Мих. Гуцалюк, опікуни хорих; Дм. Білях і Петро Капелюх, тростіси; В. Букатчук і М. Мельник, прапорчики. Усі урядники мають прийти на час та перебрати уряди. Проситься довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости. Секретар на будуче не буде перепускати довше, як є ухвалено, 2 місяці і кождий більше довгуючий член, коли не прийде на збори і не буде просити проволоки, буде суспендований. Котрі члени ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза нехай тепер впишуть. — В. Юсипчук, предс.; П. Головачук, кас.; М. Федорів, фін. секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21 січня, в годині 2-ій пополудні, під ч. 803 Фронт ул. Проситься всіх членів прийти на час та вирівнати свої довги. Тих членів, котрі ще не виміняли своїх грамот, проситься принести старі грамоти на мітінґ або до секретаря. Родичі мають платити за свої діти кождого місяця. Ті члени, що не платять до каси хорих, коли не заплатять кождого місяця, то будуть суспендовані за перший місяць, а ті що платять до бр. каси, будуть суспендовані на третій місяць. На річнім мітінґу вибрано спільно зі 151 відділом д-ра Михайла Шквіра відділовим лікарем. Хто з Українців хоче стати членом нашого відділу нехай зголоситься на мітінґ або до секретаря, а ми радо приймемо і нічого не буде коштувати. На річнім мітінгу вибрано тих самих урядників. — Микола Антонюк, предс.; Антін Максимяк, кас.; Павло Лагоцький, секретар, 618 Grant St.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що на річнім мітінґу вибрано слідуючий уряд на 1934 рік: А. Скоципець, предс.; М. Мачишин, заст.; І. Маркович, секр.; Гр. Волянський, заст.; Й. Клебан, кас.; Н. Кіра, заст.; Григорій Гайдук, Т. Козловський і П. Вуй, дозорці хорих; Яким Баптко, кошовий; К. Мільо, хорунжий; П. Білинський, П. Капенський і М. Мачулок, контрольори; І. Савчак, господар галі. Мітінґи мають відбуватись в 3-ту неділю по першім, в гали церковній, 645 Рузвелт Еве, в годині 1-ій пополудни. Перший місячний мітінґ цего року відбудеться в неділю, 21 січня, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх довгуючих членів вирівнати свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — А. Скоципець, предс.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СІТІ, Н. ДЖ. Тов. Дарахівщина, від. 275, повідомляє, що на річних зборах вибрано уряд на 1934 рік як слідує: Михаїл Гречин, предс.; Михаїл Іванчук, заст.; Франко Жак, кас.; Іван Сосульський, фін. секр.; Михаїл Мельниченко, рек. секр.; Іван Мікула і Мар. Обуховський, контр. комісія. Справа надзирателів хорих полишилася урядникам до виконування. Збори будуть відбуватись в гали під ч. 72 Моріс ул., в кожду першу суботу в місяци, в годині 7-мій ввечір. Адреса фін. секр.: І. Сосульський, 393 Grand St. — М. Гречин, предс.; Фр. Жак, кас.; М. Мельниченко, рек. секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. Дружина ім. Князя Данила, від. 238, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 січня, зараз по відправі, в церковній гали, 136 Арлінґтон ул. Проситься всіх прибути на цей мітінґ, бо є дуже важна справа, про яку кождий член повинен знати. Всі довгуючі повинні свої вкладки вирівнати, бо в противнім разі будуть суспендовані. Ті, котрі бажають змінити рід обезпечення, нехай принесуть свої старі грамоти. Лікаря вибрано Литовця, бо Українця ще немаємо. Адреса: Charles J. Seymour, M. D., 534 Broadway, South Boston, Mass. Хто бажає стати членом нехай зголоситься на збори. Лікарські оглядини оплачує гол. канцелярія. Уряд на 1934 рік вибрано як слідує: Ілія Чопик, голова; Данило Сілінський, кас.; Микола Давискиба, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома членам від 288, що на річнім мітінґу 13 січня потверджено уряд з 1933 на 1934 рік в цілости: Теодор Данилюк, предс.; М. Юркевич, заст.; М. Мушастий, кас.; А. Коник, заст.; Іван Малицький, секр.; В. Могильський заст.; Олекса Періг і Т. Завацький, контр. комісія; Ілія Віхоть і А. Лимич, дозирателі хорих; Петро Мушкин, дверник. Звичайний мітінґ відбудеться 21 січня, точно в годині 1-ій пополудни, в укр. гали, 3-та і Карбон ул. Проситься усіх членів явитися на цей мітінґ, бо буде читаний протокол з річного мітінґу. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости. Позамісцеві члени повинні в усіх справах відноситись до секр. на адресу: John Malitzki, 1504 E. 7th St., Bethlehem, Pa.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ ім. Б. Хмельницького, від. 245, повідомляє своїх членів і члениць, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21 січня, в годині 3-тій пополудни під ч. 18 Вудлан ул. Обовязком є кождого члена явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження, а також контр. комісія буде здавати справоздання за минулий рік. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — Іван Сабат, предс.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє всіх членів, що важні збори відбудуться в неділю, 21 січня, в годині 3-тій пополудни. Чей, котрий не буде присутний на цих зборах, заплатить кару 50 ц. — Іван Гачак, предс.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, в годині 2-гій пополудни, в шторі при гали У. Н. Дому на Колфакс ул. ч. 10. Буде перебрання уряду. Проситься всіх членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Марія Туранська, рек. секр.

СКУПАРІ.

Японський селянин, відомий скупар, закликав наймита та сказав йому піти до сусіда позичити молоток, бо хоче вбити цвях. Наймит пішов і чемно сказав, чого приходить. Сусід вислухав, трохи збентежився, а потім сказав:

— А який то цвях? Залізний, чи бамбусовий? (В Японії вживають теж бамбусових цвяхів).

— То певно буде залізний, — відповів наймит.

— Гм.. то тяжка справа... Я маю новий молоток, то зужився би, коли б ним вбивати залізний цвях. Коли б то був бамбусовий, то була би інша справа.

Наймит вернувся та розповів свому господареви, як і що.

— Який то скупий чоловік! — сказав господар. — Ну, коли вже так, то нема іншої ради, лише вбити цих цвях моїм власним молотком!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ЛЮДОЇДИ. (29).

На своє превелике здивування Тарзан побачив, що жінку Алалів оточувала орда маленьких людей, малих білих войовників. Сидячи на антильопах та узброєні списами і мечами, вони нападали заєдно на величезні ноги жінки Алалів. Вона поволі відпирала їх до ліса, копаючи їх з усеї сили та молотячи палкою. Тарзан пізнав, що вони хотіли перерізати їй жили. Якби їм це вдалося, то вони скоро покінчили би з нею.

Хоч їх було неменше сотки, то всетаки вони не могли дати їй ради. Вона одним замахом клала їх кільканацять. Вже яка половина з них лежала на землі, нездібна до боротьби, застелюючи рівнину своїми тілами, коли Тарзан прийшов на цю сцену. Відвага цих малих людей наповняла Тарзана подивом.

Вони кидалися відважно на певну смерть, пробуючи звалити з ніг великанську для них жінку. Потім Тарзан побачив, що було причиною їх завзяття. Велика жінка держала в лівій руці одного такого малого вояка. Інші жовніри видно нападали на неї, щоби звільнити з її рук цього товариша. Тарзан подивляв їх завзяття і їхню зручність. Він подивляв теж відвагу антильоп, на яких вони їхали, а які він уважав за боязливе сотворіння.

Всі ці антильопи були одного росту і не мали більше як 15 цалів висоти. Однак вони кидалися відважно на величезні ноги, не дивлячися на величезну палку, що свистіла в повітрю. Їздці кермували ними знаменито. Антильопи то підсувалися, то відсувалися, несучи своїх їздців за кождим скоком яких десять стіп.